

Valtuustoaloite sitoutumisesta talvihakkuihin Joutsan kunnan omistamissa metsissä

Joutsan Vihreiden valtuustoryhmä

Joutsan kunnanvaltuustolle 3.11.2025

Esitämme, että Joutsan kunta sitoutuu omissa metsissään käyttämään vain talvihakkuita.

Metsien hakkuut lintujen pesintäaikana ovat Suomessa yhä yleisempi käytäntö, vaikka niiden haittavaikutukset tiedetään hyvin. Kesähakkuut ovat yleistyneet 1970-luvulta lähtien.

Kesähakkuut ajoittuvat lintujen pesimäkauteen. Puunkorjuun on arvioitu tuhoavan vuosittain Suomessa jopa 100 000 linnunpesää. EU:n lintudirektiivi kieltää lintujen pesien tuhoamisen ja lintujen häiritsemisen erityisesti pesimäaikana. Suomessa on keskusteltu siitä, koskeeko lintudirektiivi metsänkorjuuta ja kesähakkuita. EU-tuomioistuimen tuoreen ratkaisun mukaan tahallinen häirintä ei tarkoita vain tarkoituksellista toimintaa, vaan myös sellaista, jossa häirinnän riski on tiedossa, eli kaikkea puunkorjuuta. Suomessa maa- ja metsätalousministeriö jo selvittää kesähakkuiden vaikutuksia, eikä ole mitään syytä jäädä Joutsassakaan jumiin vanhaan tapaan uuden tiedon osoittaessa talvihakkuut paremmaksi vaihtoehdoksi.

Kesäaikana tehty puunkorjuu aiheuttaa metsissä talviajankohtaan verrattuna myös enemmän maaperän kulumista ja juuristovaurioita. Kosteilla alueilla kesähakkuut lisäävät vesistöjen kuormitusta ravinteiden huuhtoutuessa niihin hakkuiden seurauksena. Kesällä myös kantokäsittely on pakollista, mikä lisää kustannuksia. Talvella kantokäsittelyä ei vaadita, koska sienitautien riski on pienempi.

Tutkimusten mukaan metsien hiilinielu pienenee merkittävästi hakkuiden seurauksena, ja hakkuiden ajoitus vaikuttaa siihen, kuinka paljon hiiltä jää maaperään ja puustoon. Talvihakkuut voivat vähentää tätä menetystä, kun maaperän häiriö on vähäisempää ja hakkuutähteet jäävät maahan hajoamaan luonnollisesti.

Talvihakkuihin sitoutuminen on myönteinen asia, jolla Joutsa voi saada hyvää mainetta myös omien rajojensa ulkopuolella.

Päätösesitys

Esitämme, että Joutsan kunta siirtyy kunnan omistamissa metsissä vain talviaikaiseen puunkorjuuseen.

Liite: Kesä- ja talvihakkuiden vertailu

**Liite valtuustoaloitteeseen:
Kesä- ja talvihakkuuden vertailu**

Tekijä	Kesähakkuu	Talvihakkuu
Juuristo- ja maaperävauriot	Suurempi riski juuristovaurioihin, maaperän tiivistymiseen ja eroosioon	Vähäinen riski jäätäneessä maassa
Sienitautien riski (esim. juurikäätä)	Korkeampi, vaatii kantokäsittelyä	Alhaisempi, kantokäsittely usein tarpeeton
Luonnon monimuotoisuus	Riski lintujen pesien tuhoutumisesta ja pesimäaikaisesta häiriöstä lajistolle on suuri EU:n lintudirektiivin vastaisesti	Matala riski, koska pesimäkausi ei ole käynnissä
Vesistökuormitus	Suurempi riski ravinteiden huuhtoutumisesta vesistöihin	Pienempi riski ravinteiden huuhtoutumiselle
Saatavuus ja logistiikka	Helpompi järjestää kuljetuksia ja työvoimaa	Haasteita leutoina talvina, rajoitettu aikaikkuna